

"INNOVATIVE ACHIEVEMENTS IN SCIENCE 2022"

OILADA O'SMIR SHAXSNI SHAKLLANTIRISHNING ASOSIY MANBALARI SHAXS RIVOJLANISHIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR

Ismoilov Sherzodbek Dilshodovich

Farg'ona davlat universiteti o'qituvchisi

Ismoilov Muhammadjasur G'anijon o'g'li

Farg'ona davlat universiteti talabasi

Annotatsiya: *Ushbu maqola oilada ota,ona, aka-uka opa-singil o'rtasidagi munosabat, oilada shaxsning rivojlanishi,oilaning jamiyatdagi o'rni muhim omil xisoblanadi.*

Kalit so'zlar *Shaxsning rivojlanishi, do'stona munosabatlar, ota-onaning ro'li, oilada shaxsning poydevori, . oila hayotining turli davrlari.*

An'anaga ko'ra, oila asosiy ta'lim muassasidir. Odam oilada nimani qo'lga kiritisa, u keyingi hayoti davomida saqlashga xarakat qiladi. Oilaning ahamiyati inson hayotining muhim qismini unda qolishi bilan bog'liq. Oilada shaxsning poydevori qo'yiladi.

Ota, ona, aka-uka, opa-singil, bobo, buvi va boshqa qarindoshlar bilan yaqin munosabatda bo'lish jarayonida bolada hayotning birinchi kunlaridanoq shaxsiyat tuzilishi shakllana boshlaydi.

Oilada nafaqat bolaning, balki uning ota-onasining ham shaxsiyati shakllanadi. Bolalarni tarbiyalash kattalar shaxsini boyitadi, uning ijtimoiy tajribasini oshiradi. Ko'pincha, bu ota-onalarda ongsiz ravishda sodir bo'ladi, lekin yaqinda yosh ota-onalar o'zlarini ham ongli ravishda tarbiyalashni boshladilar.

Ota-onalar har bir inson hayotida katta va mas'uliyatli rol o'ynaydi. Ular bolaga yangi xulq-atvor namunalari beradi, ularning yordami bilan u atrofidagi dunyoni o'rganadi, u o'zining barcha harakatlarida ularga taqlid qiladi. Bu tendentsiya bolaning ota-onasi bilan ijobiy hissiy aloqalari va onasi va otasi kabi bo'lish istagi bilan tobora kuchayib bormoqda. Ota-onalar ushbu qonuniyatni anglab, bolaning shaxsiyatining shakllanishi ko'p jihatdan ularga bog'liqligini tushunganlarida, ular o'zlarini shunday tutadilarki, ularning barcha xatti-harakatlari va umuman olganda, bolada ana shu fazilatlarining shakllanishiga va insoniy qadriyatlarni tushunishga yordam beradi. Bunday ta'lim jarayonini juda ongli deb hisoblash mumkin, chunki. o'z xatti-harakatlarini, boshqa odamlarga bo'lgan munosabatini doimiy nazorat qilish, oilaviy hayotni tashkil etishga e'tibor

"INNOVATIVE ACHIEVEMENTS IN SCIENCE 2022"

bolalarni har tomonlama va barkamol rivojlanishiga yordam beradigan eng qulay sharoitlarda tarbiyalash imkonini beradi.

Oila kattalar shaxsiga nafaqat bolalarni tarbiyalash bilan bog'liq holda ta'sir qiladi. Oilada turli avlod vakillari, shuningdek, bir avlod (turmush o'rtoqlar, aka-uka, opa-singillar, bobolar, buvilar) o'rtasidagi munosabatlar muhim rol o'ynaydi. Oila kichik ijtimoiy guruh sifatida uning a'zolariga ta'sir qiladi. Shu bilan birga, ularning har biri o'zining shaxsiy fazilatlari, xatti-harakatlari bilan oila hayotiga ta'sir qiladi. Ushbu kichik guruhning individual a'zolari o'z a'zolarining ma'naviy qadriyatlarini shakllantirishga hissa qo'shishi, butun oilaning maqsadlari va munosabatlariga ta'sir qilishi mumkin.

Shaxsning rivojlanishida oila katta ahamiyatga ega. O'ziga yaqin odamlardan iborat kichik guruh hayotida bevosita va doimiy ishtirok etish imkoniyatidan mahrum bo'lgan bolalar ko'p narsani yo'qotadilar. Bu ayniqsa oiladan tashqarida - mehribonlik uylari va boshqa turdagi muassasalarda yashovchi yosh bolalarda seziladi. Bunday bolalarning shaxsiyatining rivojlanishi ko'pincha oilada tarbiyalangan bolalarga qaraganda boshqacha tarzda davom etadi. Bu bolalarning aqliy va ijtimoiy rivojlanishi ba'zan kechikib, hissiy rivojlanishi sekinlashadi. Xuddi shu narsa kattalar bilan sodir bo'lishi mumkin.

Ma'lumki, ko'p odamlarning xatti-harakatlariga boshqa odamlarning mavjudligi ta'sir qiladi. Ko'p odamlar yolg'iz qolgandan ko'ra, boshqa odamlar oldida o'zlarini boshqacha tutishadi. Bundan tashqari, agar biror kishi hozir bo'lganlarning mehribon, munosabatini his qilsa, u ko'pincha bunday harakatlar uchun ma'lum bir rag'batga ega bo'lib, bu uning atrofidagi odamlarning roziligini keltirib chiqaradi va unga eng yaxshi narda ko'rinishiga yordam beradi. Agar biror kishi do'stona munosabatni his qilsa, unda u turli yo'llar bilan namoyon bo'ladigan qarshilikka ega. Yaxshi tarbiyalangan odam bu norozilikni ongli harakat bilan yengadi.

Do'stona munosabatlar hukmronlik qiladigan kichik guruhda jamoa shaxsiga juda kuchli ta'sir ko'rsatadi. Bu ayniqsa, ma'naviy qadriyatlar, xulq-atvor me'yor va namunalari, kishilar o'rtasidagi munosabatlar uslubining shakllanishida yaqqol namoyon bo'ladi. O'zining xususiyatlariga ko'ra, oila kichik guruh sifatida o'z a'zolari uchun hissiy ehtiyojlar uchun sharoit yaratadi, bu esa odamga o'zining jamiyatga tegishliligini his qilishiga yordam beradi, xavfsizlik va tinchlik tuyg'usini oshiradi, boshqa odamlarga yordam berish va qo'llab-quvvatlash istagini uyg'otadi. Oila jamiyat hayoti va faoliyatida ulkan rol o'ynaydi. Oilaning funksiyalarini jamiyat maqsadlarini amalga oshirish nuqtai nazaridan ham, jamiyat oldidagi majburiyatlarini bajarish nuqtai nazaridan ham ko'rib chiqish mumkin. Oila

"INNOVATIVE ACHIEVEMENTS IN SCIENCE 2022"

mikrotuzilma sifatida muhim ijtimoiy ehtiyojlarni qondiradi va muhim ijtimoiy funksiyalarni bajaradi.

Oila o'zining reproduktiv funksiyasi tufayli inson hayotining davomi manbai hisoblanadi. Bu dastlab insonning shaxsiyatini shakllantiradigan ijtimoiy guruhdir. Oila jamiyatning ijodiy va ishlab chiqarish kuchlarini oshirishga yordam beradi. Oila o'zining yangi a'zolarini jamiyatga tanishtiradi, ularga til, urf-odat va urf-odatlarini, ushbu jamiyatda majburiy bo'lgan asosiy xulq-atvor namunalarni o'tkazadi, insonni jamiyatning ma'naviy qadriyatlari olamiga kiritadi, uning xatti-harakatlarini nazorat qiladi. Oilaning ijtimoiy funksiyalari nafaqat bolalarga, balki turmush o'rtoqlarga nisbatan ham namoyon bo'ladi, chunki nikoh jamiyat hayotida katta rol o'ynaydigan jarayondir. Oilaning asosiy vazifalaridan biri uning barcha a'zolarining shaxsiyatini rivojlantirish uchun sharoit yaratishdir. Oila shaxsning turli ehtiyojlarini qondiradi. Bolalarning tug'ilishi nafaqat o'z turini davom ettirish ongidan quvonch keltiradi, balki kelajakka ishonch bilan qarashga imkon beradi. Oilada odamlar bir-biriga g'amxo'rlik qilishadi. Shuningdek, oila insonning turli ehtiyojlarini qondiradi. Insonning oilaviy hayotida sevgi va o'zaro tushunish, tan olish, hurmat va xavfsizlik hissi eng aniq namoyon bo'ladi. Biroq, ularning ehtiyojlarini qondirish oilaning muayyan funksiyalarini bajarish bilan bog'liq.

Afsuski, oila har doim ham o'z vazifalarini bajarmaydi. Bunday hollarda oilaning ijtimoiy roli muammosi paydo bo'ladi. O'z a'zolarini xavfsizlik, zarur yashash sharoitlari va o'zaro yordam bilan ta'minlashga qodir bo'lmagan oilalar, agar oilada ma'lum qadriyatlar noto'g'ri taqdim etilgan bo'lsa, o'z vazifalarini bajarmaydi. Oilaning har bir inson hayotidagi o'rnini hisobga olgan holda, uning psixologik vazifasini ham qayd etish lozim, chunki shaxsning jamiyat uchun qadrlil bo'lgan barcha fazilatlarini oilada shakllanadi.

Har bir inson hayoti davomida, qoida tariqasida, ikkita oilaning a'zosi bo'ladi: ota-onasi, u kelib chiqqan va o'zi yaratgan oila. Ota-onalar oilasidagi hayot o'smirlik davriga to'g'ri keladi. Yetuklik davrida inson asta-sekin mustaqillikka erishadi. Qanchalik ko'p bo'lsa, inson hayotiy, kasbiy va ijtimoiy tajribani to'playdi va oila u uchun tobora muhim rol o'ynay boshlaydi.

Oilaning rivojlanishi uchun juda muhim bosqich - bu erkak va ayolning nikoh ittifoqiga kirishi. Birinchi tug'ilgan chaqaloqning tug'ilishi ota-ona bosqichini ochadi va bolalar mustaqillikka erishgandan so'ng, biz ikkinchi darajali turmush bosqichi haqida gapirishimiz mumkin. Oila hayotining turli davrlari turli vaqt davrlari va turli ehtiyojlarga mos keladi. Oila hayotining alohida davrlarining davomiyligini aniqlash, turmush o'rtoqlarning nikohga kirish vaqti har xil bo'lganligi sababli qiyin. Ijtimoiy psixologiya nuqtai nazaridan nikoh qarama-

"INNOVATIVE ACHIEVEMENTS IN SCIENCE 2022"

qarshi jinsdagi ikki kishidan iborat maxsus guruhdir. Bu ikki shaxs, kelajakdagi hayotlarini birga o'tkazishga qaror qilgan ikki shaxs. Turmush o'rtoqlar hissiy, ijtimoiy, shaxsiy maqsadlarga erishishda bir-birlariga yordam berishadi, birgalikda hayotlarining moddiy sharoitlarini yaxshilashga intiladilar, birgalikda oilaning iqtisodiy bazasini yaratadilar. Oilaning asoslari er-xotinning bir-biriga nisbatan ijtimoiy pozitsiyalari bilan shakllanadi. Oilada etakchi rol odatda ko'proq ta'sirga ega bo'lgan, birgalikda yashash jarayonida muammolar yuzaga kelganda qanday qaror qabul qilishni biladigan turmush o'rtog'iga tegishli. Odatda bu erkak, lekin hozirgi kunda oilada boshliqning ayol tomon siljishi ham, er-xotinning tengligi ham mavjud. O'z-o'zidan ma'lumki, oilaviy mavqeni belgilashda madaniy an'analar, qolaversa, har bir turmush o'rtog'ining shaxsiy xususiyatlari muhim o'rin tutadi. Strukturaning shakllanishiga, binobarin, oiladagi rollarning taqsimlanishiga ijtimoiy mikrostrukturada sodir bo'layotgan o'zgarishlar jiddiy ta'sir ko'rsatadi. Oilada majburiyatlarning taqsimlanishi er va xotin o'z zimmlariga olgan rollar bilan bog'liqdir.

Oila yaratilgandan so'ng, bir-biriga o'zaro moslashish jarayoni boshlanadi. Va bu erda odamlarning murosaga kelish, bag'rikenglik va ziddiyatli vaziyatlarda o'zini tutish qobiliyati katta ahamiyatga ega. Oilaviy hayotda yuzaga keladigan qiyinchiliklar ko'pincha nikoh inqirozining sababi bo'lib qoladi va ba'zi hollarda psixologning yordami maqsadga muvofiqdir, lekin ko'p hollarda yoshlar o'zlarini engishadi.

Bolaning tug'ilishi turmush o'rtoqlar hayotidagi muhim voqea bo'lib, oilaning yangi rivojlanish davriga kirishini ko'rsatadi. Bu turmush o'rtoqlar uchun yana bir sinov. Ular yangi ijtimoiy rollarni - ona va otani bajarishni boshlaydilar; yangi ijtimoiy rolga kirish har doim qiyin va tayyorgarlikni talab qiladi. Bunday holda, bu tayyorgarlik homiladorlik hisoblanadi. Kelajakdagi ota-onalar asta-sekin o'zlarini hayotlarida sodir bo'ladigan o'zgarishlar uchun fikr va tasavvurda tayyorlaydilar; bir vaqtning o'zida ular o'z muhitini tayyorlaydilar. Ular o'rnatilgan hayotni jiddiy o'zgartirishlari kerak. Homiladorlik davrida turmush o'rtoqlar tug'ilmagan bolaga nisbatan munosabatni shakllantira boshlaydi. Bu erda bolaning xohishi yoki istalmaganligi, shuningdek, ota-onalardan birining ma'lum bir jinsdagi bolaga ega bo'lish istagi kabi omillar muhimdir. Bularning barchasi sizning tarbiyangizga ta'sir qiladi.

Ota-onalarning ro'li har tomonlama va ko'p qirrali. Ota-onalar bolaning hayotiy pozitsiyasini tanlashi uchun javobgardir. Bolaning tug'ilishi va uning rivojlanishi uchun shart-sharoitlarni ta'minlash zarurati uy hayotini ma'lum bir qayta tashkil etishni talab qiladi. Ammo ota-onalarning roli bolalarga g'amxo'rlik

"INNOVATIVE ACHIEVEMENTS IN SCIENCE 2022"

qilishdan tashqari, bolaning shaxsiyatini, uning fikrlari, his-tuyg'ulari, intilishlari dunyosini shakllantirishni ham o'z ichiga oladi. Bola shaxsining barkamol rivojlanishi nafaqat ota-onalarning har birining oilasida mavjudligi va faolligi, balki ularning tarbiyaviy harakatlarining izchilligi bilan ham bog'liq. Ota-onalarni tarbiyalash usullari va shaxslararo munosabatlardagi kelishmovchiliklar bolaga nima yaxshi va nima yomon ekanligini tushunish va tushunishga imkon bermaydi. Qolaversa, ota-onaning roziligi buzilganda, bolaga eng yaqin odamlar, uning tayanchi bo'lgan odamlar janjallashib qolganda, bundan tashqari, bu holat o'zini qiziqtirgan sabablarga ko'ra sodir bo'layotganini eshitib qolsa, bunday qilolmaydi. Shuning uchun bolalarning tashvishlari, qo'rquvlari va hatto nevrotik alomatlari. Oila a'zolari o'rtasidagi munosabatlar bola uchun juda muhimdir. Kattalarni esa unga qanday munosabatda bo'lishini tushunish ayniqsa muhimdir.

Ota-onalarning bolaga bo'lgan hissiy munosabatining tabiatini ota-onaning pozitsiyasi deb atash mumkin. Bu bolaning shaxsiyatini shakllantiradigan eng muhim omillardan biridir. Bu omilning hukmronlikdan to to'liq befarqligigacha bo'lgan bir nechta o'zgarishlari mavjud. Va doimiy aloqalarni o'rnatish va ularning to'liq yo'qligi bola uchun zararli. Bola bilan aloqa o'rnatish juda muhim, shunda keyinchalik siz bola tomonidan in'om qilish haqida gapirishingiz mumkin. Avvalo, bolaga e'tiborning haddan tashqari konsentratsiyasiz, shuningdek, haddan tashqari hissiy masofasiz yaqinlashish kerak bo'ladi. Bu muvozanatli, erkin, bolaning ongi va qalbiga yo'naltirilgan, uning haqiqiy ehtiyojlariga qaratilgan deb ta'riflanishi mumkin bo'lgan yondashuv. Bu bola uchun qo'llab-quvvatlash va vakolat bo'lgan ma'lum bir mustaqillikka asoslangan yondashuv bo'lishi kerak, o'rta darajada qat'iy va qat'iyatli bo'lishi kerak, bu haddan tashqari buyruq yoki itoatkor, passiv so'rov emas. Bola bilan aloqada buzilishlar bir nechta xarakterli shakllarda namoyon bo'ladi, masalan, haddan tashqari tajovuzkorlik yoki bolaning xatti-harakatlarini tuzatish istagi.

Erta yoshdan boshlab bolaning to'g'ri rivojlanishi birinchi navbatda ota-onalarning g'amxo'rliги tufayli amalga oshiriladi. Kichkina bola ota-onasidan fikrlashni, gapirishni, tushunishni va o'z reaksiyalarini nazorat qilishni o'rganadi. Ota-onasi u uchun bo'lgan shaxsiy modellar tufayli u boshqa oila a'zolari, qarindoshlari, tanishlari bilan qanday munosabatda bo'lishni o'rganadi: kimni sevishni, kimdan qochishni, kim bilan ko'proq yoki kamroq hisoblashni, kimga hamdardlik yoki uning reaksiyalarini qachon tiyish kerak. Oila bolani jamiyatdagi kelajakdagi mustaqil hayotga tayyorlaydi, unga ma'naviy qadriyatlarni, axloqiy me'yorlarni, o'z jamiyatining xatti-harakatlari, an'analari va madaniyatini o'tkazadi. Ota-onalarning yo'naltiruvchi, muvofiqlashtirilgan ta'lim usullari bolani

"INNOVATIVE ACHIEVEMENTS IN SCIENCE 2022"

bo'shashtirishga o'rgatadi, shu bilan birga u o'z harakatlari va xatti-harakatlarini axloqiy me'yorlarga muvofiq nazorat qilishni o'rganadi. Bola qadriyatlar dunyosini rivojlantiradi. Ushbu ko'p qirrali rivojlanishda ota-onalar o'zlarining xatti-harakatlari va o'zlarining namunalari bilan bolaga katta yordam beradilar. Biroq, ba'zi ota-onalar buni qiyinlashtirishi, sekinlashtirishi, hatto o'z farzandlarining xatti-harakatlarini buzishi, unda patologik shaxsiy xususiyatlarning namoyon bo'lishiga hissa qo'shishi mumkin.

Ota-onasi uning uchun shaxsiy namuna bo'lgan oilada tarbiyalangan bola keyingi ijtimoiy rollar uchun ta'lim oladi: ayol yoki erkak, xotin yoki er, ona yoki ota. Bundan tashqari, ijtimoiy bosim ancha kuchli. Bolalar odatda jinsiga mos keladigan xatti-harakatlari uchun maqtovg'a sazovor va qarama-qarshi jins vakillarining xatti-harakatlarida ayblanadi. Bolaga to'g'ri jinsiy tarbiya berish, o'z jinsiga mansublik hissini shakllantirish ularning shaxsiyatini yanada rivojlantirish asoslaridan birini tashkil qiladi.

Rag'batlantirishdan oqilona foydalanish natijasida rag'batlantirishning rivojlanishi shaxsning shaxs sifatida rivojlanishini tezlashtirishi, uni jazo va taqiqlardan foydalanishdan ko'ra muvaffaqiyatliroq qilishi mumkin. Agar, shunga qaramay, jazolash zarurati bo'lsa, unda tarbiyaviy ta'sirni kuchaytirish uchun jazolar, agar iloji bo'lsa, bunga loyiq bo'lgan huquqbuzarlikdan keyin darhol qo'llanilishi kerak. Agar bolaga jazolangan huquqbuzarlik unga tushunarli tarzda tushuntirilsa, jazo samaraliroq bo'ladi. Juda qattiq narsalar bolada qo'rquvga olib kelishi yoki uni g'azablantirishi mumkin. Har qanday jismoniy ta'sir bolada biror narsa unga mos kelmasa, u ham kuch bilan harakat qila oladi, degan ishonchni shakllantiradi.

Bolaning xulq-atvori ko'p jihatdan oiladagi tarbiyaga bog'liq. Masalan, maktabgacha yoshdagi bolalar ko'pincha o'zlarini kattalar ko'zlari bilan ko'rishadi. Shunday qilib, kattalar tomonidan unga nisbatan ijobiy yoki salbiy munosabat uning o'zini o'zi qadrlashini shakllantiradi. O'zini past baholagan bolalar o'zlaridan norozi. Bu ota-onalar bolani tez-tez tanqid qiladigan yoki unga haddan tashqari vazifalar qo'yadigan oilalarda sodir bo'ladi. Qolaversa, ota-onasining kelishmasligini ko'rgan bola ko'pincha buning uchun o'zini ayblaydi va natijada o'z-o'zini hurmat qilish yana past baholanadi. Bunday bola ota-onasining xohishiga mos kelmasligini his qiladi. Yana bir ekstremal - o'zini o'zi qadrlash. Bu odatda bolani mayda-chuyda rag'batlantiriladigan, jazolash tizimi juda yumshoq bo'lgan oilalarda sodir bo'ladi.

O'z-o'zini hurmat qilmaydigan bolalar keyinchalik o'zlari va yaqinlari uchun muammolarni keltirib chiqarishi o'z-o'zidan ma'lum. Shuning uchun ota-onalar eng

"INNOVATIVE ACHIEVEMENTS IN SCIENCE 2022"

boshidanoq o'z farzandlarida munosib o'zini o'zi qadrlashni shakllantirishga harakat qilishlari kerak. Bu erda bizga moslashuvchan jazo va maqto'v tizimi kerak. Bolaning oldida hayrat va maqto'v istisno qilinadi, qilgan ishlari uchun sovg'alar kamdan-kam hollarda beriladi, o'ta qattiq jazolar qo'llanilmaydi.

O'z-o'zini hurmat qilishdan tashqari, ota-onalar bolaning da'volari darajasini ham belgilaydilar - uning faoliyati va munosabatlarida nima da'vo qiladi. Intilishlari yuqori, o'zini yuqori baholaydigan va obro'li motivatsiyaga ega bo'lgan bolalar faqat muvaffaqiyatga ishonishadi va muvaffaqiyatsizlikka uchragan taqdirda ular jiddiy ruhiy jarohat olishlari mumkin. Da'vo darajasi past va o'zini past baholagan bolalar kelajakda ham, hozirgi paytda ham ko'p narsa talab qilmaydi. Ular o'z oldilariga yuqori maqsadlar qo'yamaydilar va doimo o'zlarining qobiliyatlariga shubha qilishadi, tezda muvaffaqiyatsizlikka dosh berishadi, lekin shu bilan birga ular ko'pincha ko'p narsaga erishadilar.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Abdusmatova Sh.S. Burxanova M.B. (2020). Ko'p farzandli ota-onalarni oiladagi munosabatlarining xususiyatlari. *Oriental Art and Culture*
2. Usmanova E.Z. O'quvchilarda mustaqil tafakkurni qanday qilib rivojlantirish mumkin. -T.: O'zbekiston. 2000 y.
3. Tuychieva, I. (2015). The concept of pedagogical innovation in modern education. *The Advanced Science Journal*, 87-90.
4. Ibragimovna, T. I. (2021). LEGAL AND REGULATORY FUNDAMENTALS OF REFORM OF PRESCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN UZBEKISTAN.
5. Tuychiyeva, I. I. (2017). Question of Using Linguo-cultural Material for Learning Native Tongue in Professional Colleges. *Eastern European Scientific Journal*, (4), 84-88
6. Tuychiyeva, I. I. (2017). Question of Using Linguo-cultural Material for Learning Native Tongue in Professional Colleges. *Eastern European Scientific Journal*, (4), 84-88.
7. Туйчиева, И. И., & Ганиева, Г. В. (2016). ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИНЦИПОВ ПЛАНИРОВАНИЯ РАБОТЫ ПО РАЗВИТИЮ РЕЧИ. *Учёный XXI века*, (11 (24)), 48-53.
8. Sherzod, I. (2022). THE CONTENT OF THE PREPARATION OF FUTURE TEACHERS FOR THE FORMATION OF FAMILISTIC COMPETENCE IN STUDENTS. *Spectrum Journal of Innovation, Reforms and Development*, 8, 40-46.

"INNOVATIVE ACHIEVEMENTS IN SCIENCE 2022"

9. Ismoilov, S. D. (2022). OILA VA QADRIYAT. Academic research in educational sciences, 3(1), 998-1003.

10. Dilshodovich, I. S. (2021). Ways To Increase the Effectiveness of Physical Education Classes in Secondary Schools. Texas Journal of Multidisciplinary Studies, 2, 142-143.

11. Ismoilov, S. (2021). PEDAGOGICAL PSYCHOLOGICAL OPPORTUNITIES FOR THE DEVELOPMENT OF STUDENT THINKING ACTIVITY IN SCHOOL AND FAMILY COOPERATION. Galaxy International Interdisciplinary Research Journal, 9(12), 1209-1212.

12. Qizi, M. K. I. (2021). The role of museums in the development of tourism. ACADEMICIA: AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY RESEARCH JOURNAL, 11(2), 121-124.

13. Marayimova, K. I. A SYSTEM FOR TRAINING FUTURE TEACHERS IN TOURISM THROUGH MUSEUM PEDAGOGY Marayimova KI Email: Marayimova17148@scientifictext.ru.

14. Marayimova, K. I. (2020). Museum excursions as an innovative approach in continuous education of students. Solid State Technology, 63(4), 5080-5085.

15. Marayimova, K. I. Q. (2022). MUZEY PEDAGOGIKASI VOSITASIDA BO 'LAJAK O 'QITUVCHILARNI TURISTIK FAOLIYATGA YO 'NALTIRISHNING MAZMUNI VA DIDAKTIK IMKONIYATLARI. Academic research in educational sciences, 3(1), 17-26.

16. Qizi, M. K. I. (2020). A system for training future teachers in tourism through museum pedagogy. Проблемы современной науки и образования, (3 (148)), 56-58.

17. Jahongir Umidjon O'G'Li Tojiboyev (2022). TALABALARDA ESTETIK MADANIYATNI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK SHARTSHAROITLARI. Academic research in educational sciences, 3 (1), 585-594. doi:10.24412/2181-1385-2022-1-585-594

18. SAIDKULOVICH, S.B., & UGLI, T. J. U. The Social Pedagogical Necessity of Developing Students' Aesthetic Culture in the Process of Globalization. International Journal of Innovations in Engineering Research and Technology, 8(1), 75-77.

19. Aripov S. ЁШЛАРНИ ОИЛАГА ТАЙЁРЛАШДА ОИЛАДА ЭР ВА ХОТИННИНГ АЙРИМ МАЖБУРИЯТ ВА БУРЧЛАРИНИ ҚОНУНИЙ ЖИХАТДАН ТУШУНТИРИШ

ШО Арипов Academic research in educational sciences 3 (1), 68-75

"INNOVATIVE ACHIEVEMENTS IN SCIENCE 2022"

https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=dl3u8rwAAAAJ&citation_for_view=dl3u8rwAAAAJ:d1gkVwhDpl0C

20. Ismoilov, S. D. (2022). O 'SMIR YOSHDAGI O 'QUVCHILARDA OILAVIY QADRIYATLARNI RIVOJLANTIRISHNING O 'ZIGA XOS MUХИМ JIXATLARI. INTEGRATION OF SCIENCE, EDUCATION AND PRACTICE. SCIENTIFIC-METHODICAL JOURNAL, 3(5), 96-100.

21. Ismoilov, S. (2021). Developing A Valued Attitude Towards the Family in Students as A Topical Pedagogical Problem. Zien Journal of Social Sciences and Humanities, 3, 91-93.

22. Ismoilov, S. (2021). SPECIFIC FEATURES OF FORMATION OF FAMILY VALUES IN STUDENTS IN THE EDUCATIONAL PROCESS. Galaxy International Interdisciplinary Research Journal, 9(12), 693-696.

23. Baydjanov, B. (2021, August). HIGHER EDUCATION PROSPECTS AND ISSUES OF DEVELOPING INFORMATION SECURITY CULTURE AMONG STUDENTS (ON THE EXAMPLE OF FERGANA REGION): <https://doi.org/10.47100/conferences.v1i1.1284>. In RESEARCH SUPPORT CENTER CONFERENCES (No. 18.05).